

ვენის კონვენცია სახელმწიფოებო სამართლის შესახებ

(ქ. ვენა, 1969 წლის 23 მაისი)

წინამდებარე კონვენციის მხარე სახელმწიფოები,

ითვალისწინებენ რა ხელშეკრულების ფუნქციონირების როლს საერთაშორისო ურთიერთობათა ისტორიაში,

ცნობენ რა ხელშეკრულებებს საერთაშორისო სამართლის მზარდი მნიშვნელობის წყაროდ და ერთა შორის მშვიდობიანი თანამშრომლობის განვითარების საშუალებად, მათი კონსტიტუციონალური და საზოგადოებრივი წყობილებების მიუხედავად,

აღნიშნავენ რა, რომ თავისუფალი თანხმობისა და კეთილსინდისიერების პრინციპი და *pacta sunt servanda*-ს ნორმა საყოველთაოდ არის აღიარებული,

ადასტურებენ რა, რომ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული დავები, ისევე როგორც სხვა საერთაშორისო დავები, უნდა გადაწყდეს მხოლოდ მშვიდობიანი საშუალებებით და სამართლიანობის პრინციპებისა და საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად,

იხსენებენ რა, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთა განზრახვას, შექმნან პირობები, რომელთა მეშვეობითაც დაცული იქნება სამართლიანობა და ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ველდებულებებისადმი პატივისცემა,

მხედველობაში იღებენ რა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებით გათვალისწინებულ საერთაშორისო სამართლის ისეთ პრინციპებს, როგორცაა, ხალხთა თანასწორუფლებიანობის და თვითგამორკვევის, ყველა სახელმწიფოს სუვერენული თანასწორობის და დამოუკიდებლობის, სახელმწიფოს საშინაო საქმეებში ჩაურევლობის, ძალის გამოყენების ან მისი გამოყენების მუქარის აკრძალვის, ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა საყოველთაო პატივისცემისა და დაცვის აუცილებლობას,

სწამთ რა, რომ სახელმწიფოებო სამართლის კოდიფიკაცია და პროგრესული განვითარება, რაც წინამდებარე კონვენციით არის მიღწეული, ხელს შეუწყობს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში ჩამოყალიბებული მიზნების, კერძოდ, საერთაშორისო მშვიდობისა და უსაფრთხოების მხარდაჭერას, ერთა შორის მეგობრული ურთიერთობების განვითარებას და თანამშრომლობის მიღწევას,

ადასტურებენ რა, რომ საერთაშორისო სამართლის ჩვეულებითი ნორმები, განაგრძობენ იმ საკითხთა მოწესრიგებას, რომლებიც არ რეგულირდებიან წინამდებარე კონვენციის დებულებებით,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

ნაწილის I. შესავალი

მუხლი 1. წინამდებარე კონვენციის გამოყენების სფერო

წინამდებარე კონვენცია გამოიყენება სახელმწიფოთა შორის ხელშეკრულებების მიმართ.

მუხლი 2. ტერმინთა გამოყენება

1. წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის:

a) „ხელშეკრულება“ ნიშნავს საერთაშორისო შეთანხმებას, რომელიც დადებულია სახელმწიფოთა შორის წერილობითი ფორმით და დარეგულირებულია საერთაშორისო სამართლით, მიუხედავად იმისა, იგი ჩამოყალიბებულია ერთი დოკუმენტის, თუ ორი ან რამდენიმე ერთმანეთთან დაკავშირებული დოკუმენტის სახით და, ასევე, მისი კონკრეტული დანიშნულების მიუხედავად;

b) „რატიფიკაცია“, „მიღება“, „დამტკიცება“, და „მიერთება“ ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში ნიშნავს საერთაშორისო აქტს, რომლის საშუალებითაც სახელმწიფო საერთაშორისოდ აცხადებს თანხმობას მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების თაობაზე;

c) „უფლებამოსილება“ ნიშნავს დოკუმენტს, რომელსაც გამოსცემს სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანო და რომლის საფუძველზეც ერთი ან რამდენიმე პირი ინიშნება, რათა წარმოადგინოს სახელმწიფო მოლაპარაკებათა საწარმოებლად, ხელშეკრულების ტექსტის მისაღებად ან მისი აუთენტურობის დასადგენად, სახელმწიფოს თანხმობის გამოსახატავად მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების თაობაზე, ან ნებისმიერი სხვა მოქმედების შესასრულებლად, რაც ხელშეკრულებასთანაა დაკავშირებული;

d) „დათქმა“ ნიშნავს ცალმხრივ განცხადებას, გაკეთებულს ნებისმიერი ფორმულირებით ან სათაურით, სახელმწიფოს მიერ ხელშეკრულების ხელმოწერისას, რატიფიკაციისას, მიღებისას, დამტკიცებისას ან მასთან მიერთებისას, რომლის საშუალებითაც იგი ადასტურებს თავის სურვილს, გამორიცხოს ან შეცვალოს ხელშეკრულების განსაზღვრული დებულებების სამართლებრივი მოქმედება ამ სახელმწიფოსთან მიმართებით მათი გამოყენებისას;

e) „მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფო“ ნიშნავს სახელმწიფოს, რომელიც მონაწილეობდა ხელშეკრულების ტექსტის შედგენასა და მიღებაში;

f) „ხელშემკვრელი სახელმწიფო“ ნიშნავს სახელმწიფოს, რომელმაც თანხმობა განაცხადა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, მიუხედავად იმისა შევიდა თუ არა ხელშეკრულება ძალაში;

g) „მხარე“ ნიშნავს სახელმწიფოს, რომელმაც თანხმობა განაცხადა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე და რომლისთვისაც ხელშეკრულება ძალაშია;

h) „მესამე სახელმწიფო“ ნიშნავს სახელმწიფოს, რომელიც არ წარმოადგენს ხელშეკრულების მხარეს;

i) „საერთაშორისო ორგანიზაცია“ ნიშნავს მთავრობათაშორის ორგანიზაციას.

2. პირველი პუნქტის დებულებები, რომლებიც ეხება წინამდებარე კონვენციაში ტერმინების გამოყენებას, არ ზღუდავს ამ ტერმინთა გამოყენებას ან იმ მნიშვნელობებს, რაც მათ შეიძლება მიეცეთ ნებისმიერი სახელმწიფოს შიდა სამართლით.

მუხლი 3. საერთაშორისო შეთანხმებები, რომლებიც არ შედიან წინამდებარე კონვენციის მოქმედების სფეროში

იმ ფაქტის გამო, რომ წინამდებარე კონვენცია არ გამოიყენება იმ საერთაშორისო შეთანხმებების მიმართ, რომლებიც დადებულია სახელმწიფოთა და საერთაშორისო სამართლის სხვა სუბიექტებს შორის, ან საერთაშორისო სამართლის ამ სხვა სუბიექტებს შორის, ან არაწერილობითი სახის საერთაშორისო შეთანხმების მიმართ, იგი არ ეხება:

a) ასეთ შეთანხმებათა იურდიულ ძალას;

b) მათ მიმართ ნებისმიერი ნორმის გამოყენებას, რომლებიც ამ კონვენციაშია გადმოცემული და რომელთა მოქმედებასაც ისინი დაექვემდებარებოდნენ საერთაშორისო სამართლის საფუძველზე, წინამდებარე კონვენციისაგან დამოუკიდებლად;

ე) წინამდებარე კონვენციის გამოყენებას სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობებისას საერთაშორისო შეთანხმებების ფარგლებში, რომელთა მხარეებს ასევე წარმოადგენენ საერთაშორისო სამართლის სხვა სუბიექტები.

მუხლი 4. წინამდებარე კონვენციას არ აქვს უკუქცევითი ძალა

წინამდებარე კონვენციით გათვალისწინებული ნებისმიერი ნორმის გამოყენებისათვის ზიანის მიუყენებლად, რომელთა მოქმედებასაც ხელშეკრულებები დაექვემდებარებოდნენ საერთაშორისო სამართლის საფუძველზე, ამ კონვენციისაგან დამოუკიდებლად, კონვენცია ვრცელდება მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებზე, რომლებიც დადებულია სახელმწიფოთა მიერ წინამდებარე კონვენციის ამ სახელმწიფოთათვის ძალაში შესვლის შემდეგ.

მუხლი 5. ხელშეკრულებები, რომლებიც აფუძნებენ საერთაშორისო ორგანიზაციებს და ხელშეკრულებები, რომლებიც მიღებულია საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში

წინამდებარე კონვენცია გამოიყენება ნებისმიერი ხელშეკრულების მიმართ, რომელიც საერთაშორისო ორგანიზაციის დამფუძნებელი დოკუმენტია, ასევე, საერთაშორისო ორგანიზაციის ფარგლებში მიღებული ნებისმიერი ხელშეკრულების მიმართ, ამ ორგანიზაციის შესაბამისი წესებისათვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ნაწილი II. ხელშეკრულებათა დადება და ძალაში შესვლა

კარი 1: ხელშეკრულებების დადება

მუხლი 6. სახელმწიფოთა ხელშეკრულების დადების უფლებაუნარიანობა

ყოველი სახელმწიფო ფლობს ხელშეკრულებების დადების უფლებაუნარიანობას.

მუხლი 7. უფლებამოსილებები

1. პირი ითვლება სახელმწიფოს წარმომადგენლად იმ მიზნისათვის, რათა მიიღოს მონაწილეობა ხელშეკრულების ტექსტის მიღებაში ან მისი აუთენტურობის დადგენაში, ან გამოხატოს სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, თუკი:

a) იგი წარმოადგენს შესაბამის უფლებამოსილებას; ან

b) შესაბამის სახელმწიფოთა პრაქტიკა, ან სხვა გარემოებები ცხადყოფენ მათ განზრახვას განეხილათ ეს პირი, როგორც სახელმწიფოს წარმომადგენელი აღნიშნული მიზნებისათვის და ათავისუფლებენ მას უფლებამოსილების წარდგენის მოვალეობისაგან.

2. შემდეგი პირები, მათი ფუნქციებიდან გამომდინარე, არ არიან რა ვალდებულნი წარადგინონ უფლებამოსილება, ითვლებიან თავიანთი სახელმწიფოს წარმომადგენლებად:

a) სახელმწიფოთა მეთაურები, მთავრობათა მეთაურები და საგარეო საქმეთა მინისტრები - ნებისმიერი მოქმედების შესასრულებლად, რაც ხელშეკრულების დადებასთანაა დაკავშირებული;

b) დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა მეთაურები - ხელშეკრულების ტექსტის მიღების მიზნით მაკრედიტებელ სახელმწიფოსა და იმ სახელმწიფოს შორის, რომელშიც ისინი არიან აკრედიტებულნი;

c) სახელმწიფოს მიერ საერთაშორისო კონფერენციაზე, ან საერთაშორისო ორგანიზაციაში, ან მის ერთ-ერთ ორგანოში აკრედიტებული წარმომადგენლები, ხელშეკრულების ტექსტის მიღების მიზნით ამ კონფერენციაზე, ორგანიზაციაში ან ორგანოში.

მუხლი 8. უფლებამოსილების გარეშე განხორციელებული

აქტის შემდგომი დადასტურება

ხელშეკრულების დადებასთან დაკავშირებულ აქტს, რომელიც განხორციელებულია იმ პირის მიერ, რომელიც მე-7 მუხლის შესაბამისად არ შეიძლება მიჩნეულ იქნას უფლებამოსილად, რათა წარმოადგინოს სახელმწიფო ამ მიზნით, არ აქვს იურიდიული ძალა, თუკი ეს უფლებამოსილება შემდგომში არ დადასტურდა ამ სახელმწიფოს მიერ.

მუხლი 9. ტექსტის მიღება

1. ხელშეკრულების ტექსტი მიიღება მის შედგენაში მონაწილე ყველა სახელმწიფოს თანხმობით, გარდა ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

2. საერთაშორისო კონფერენციაზე ხელშეკრულების ტექსტი მიიღება იმ სახელმწიფოთა ორი-მესამედის მიერ ხმის მიცემით, რომლებიც ესწრებოდნენ და მონაწილეობდნენ კენჭისყრაში, თუკი ხმათა ასეთივე უმრავლესობით მათ არ გადაწყვიტეს სხვაგვარი წესის გამოყენება.

მუხლი 10. ტექსტის აუთენტურობის დადგენა

ხელშეკრულების ტექსტი ხდება აუთენტური და საბოლოო:

a) იმ პროცედურის გამოყენების შედეგად, რომელიც შეიძლება გათვალისწინებულ იქნეს მის ტექსტში, ან შეთანხმებულია სახელმწიფოთა შორის, რომლებიც მონაწილეობდნენ მის შედგენაში; ან

b) ასეთი პროცედურის არარსებობის შემთხვევაში, ამ სახელმწიფოს^A წარმომადგენლების მიერ ხელშეკრულების ტექსტის ან ხელშეკრულების ტექსტის შემცველი კონფერენციის დასკვნითი აქტის ხელმოწერისას, ხელმოწერისას *ad referendum* (შემდგომში შეთანხმებამდე) ან პარაფირებისას.

მუხლი 11. ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე

თანხმობის გამოხატვის საშუალებები

სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე გამოიხატება მისი ხელმოწერით, დოკუმენტების გაცვლით, რომელიც წარმოადგენს ხელშეკრულებას, რატიფიკაციით, მიღებით, დამტკიცებით, მასთან მიერთებით ან ნებისმიერი სხვა საშუალებით, შეთანხმების შემთხვევაში.

მუხლი 12. ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე

ხელმოწერით გამოხატული თანხმობა

1. სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე გამოიხატება სახელმწიფოს წარმომადგენლის მიერ მისი ხელმოწერით, როდესაც:

a) ხელშეკრულება ითვალისწინებს, რომ ხელმოწერას უნდა ჰქონდეს ასეთი ძალა;

b) სხვაგვარად დადგენილია, რომ მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოები შეთანხმდნენ, რომ ხელმოწერას ექნება ასეთი ძალა; ან

c) სახელმწიფოს განზრახვა, ხელმოწერას მიენიჭოს ასეთი ძალა, გამომდინარეობს მისი წარმომადგენლისათვის მინიჭებული უფლებამოსილებიდან ან გამოხატული იყო მოლაპარაკების წარმოებისას.

2. პირველი პუნქტის მიზნებისთვის:

a) ტექსტის პარაფირება ნიშნავს ხელშეკრულების ხელმოწერას, როდესაც დადგენილია, რომ მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოები ამგვარად შეთანხმდნენ;

b) სახელმწიფოს წარმომადგენლის მიერ ხელშეკრულების ხელმოწერა *ad referendum* (შედგომში შეთანხმებამდე), თუკი ეს მოქმედება ამ სახელმწიფოს მიერ დადასტურდება, ნიშნავს ხელშეკრულების საბოლოოდ ხელმოწერას.

მუხლი 13. თანხმობა ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, გამოხატული დოკუმენტების გაცვლის გზით, რომელიც წარმოადგენს ხელშეკრულებას

სახელმწიფოთა თანხმობა მათთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, რომელიც შედგება მათ შორის გაცვლილი დოკუმენტებისაგან, გამოიხატება ამგვარი გაცვლით, როდესაც:

a) ეს დოკუმენტები ითვალისწინებენ, რომ მათ გაცვლას ექნება ასეთი ძალა; ან

b) სხვაგვარად არის დადგენილი, რომ ეს სახელმწიფოები შეთანხმდნენ, რომ ამ დოკუმენტთა გაცვლას უნდა მიენიჭოს ასეთი ძალა.

მუხლი 14. ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე რატიფიკაციით, მიღებით ან დამტკიცებით გამოხატული თანხმობა

სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე გამოიხატება რატიფიკაციით, როდესაც:

a) ხელშეკრულება ითვალისწინებს, რომ ასეთი თანხმობა გამოიხატება რატიფიკაციით;

b) სხვაგვარადაა დადგენილია, რომ მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოები შეთანხმდნენ რატიფიკაციის სავალდებულობაზე;

c) სახელმწიფოს წარმომადგენელმა ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას მისი რატიფიკაციის პირობით; ან

d) სახელმწიფოს განზრახვა, ხელი მოაწეროს ხელშეკრულებას მისი რატიფიკაციის პირობით, გამომდინარეობს მისი წარმომადგენლის უფლებამოსილებიდან ან გამოხატული იყო მოლაპარაკებების დროს.

2. სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე გამოიხატება მისი მიღებით ან დამტკიცებით იმ პირობათა მსგავსად, რომლებიც გამოიყენება რატიფიკაციის მიმართ.

მუხლი 15. ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების თაობაზე

მიერთებით გამოხატული თანხმობა

სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე გამოიხატება მიერთებით, როდესაც:

a) ხელშეკრულება ითვალისწინებს, რომ ამ სახელმწიფოს მიერ ამგვარი თანხმობა შეიძლება გამოხატულ იქნას მიერთების გზით;

b) სხვაგვარადაა დადგენილი, რომ მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოები შეთანხმდნენ, რომ ასეთი თანხმობა ამ სახელმწიფოს მიერ შეიძლება გამოხატულ იქნას მიერთების გზით; ან

c) ყველა მონაწილე მხარე შემდგომში შეთანხმდა, რომ ასეთი თანხმობა შეიძლება გამოხატული იქნას ამ სახელმწიფოს მიერ მიერთების გზით.

მუხლი 16. სარატიფიკაციო, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების სიგელების გაცვლა ან დეპონირება

თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის დადგენილი, სარატიფიკაციო, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების სიგელები წარმოადგენენ სახელმწიფოს თანხმობას მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების შესახებ შემდეგი მომენტიდან:

a) მათი გაცვლისას ხელშემკვრელ სახელმწიფოთა შორის;

b) დეპოზიტართან მათი დეპონირებისას;

c) ხელშემკვრელი სახელმწიფოების ან დეპოზიტარის შეტყობინებისას, შეთანხმების შემთხვევაში.

მუხლი 17. თანხმობა ხელშეკრულების ნაწილის სავალდებულოდ აღიარებაზე და ხელშეკრულების სხვადასხვა დებულებების არჩევის უფლება

1. 19-23 მუხლებისათვის ზიანის მიუყენებლად, ხელშეკრულების ნაწილზე სახელმწიფოს თანხმობას ძალა აქვს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუკი ეს დაიშვება თვით ხელშეკრულებით, ან თუკი ხელშემკვრელი სახელმწიფოები ამგვარად შეთანხმდნენ.

2. სახელმწიფოს თანხმობას მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, რომელიც უშვებს ხელშეკრულების სხვადასხვა დებულებათა შორის არჩევანის უფლებას, ძალა აქვს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუკი მასში ნათლადაა მითითებული ამ დებულებათაგან რომელს შეეხება თანხმობა.

მუხლი 18. სახელმწიფოს ვალდებულება, არ ხელყოს ხელშეკრულების ობიექტი და მიზანი მის ძალაში შესვლამდე

სახელმწიფო ვალდებულია თავი შეიკავოს მოქმედებებისაგან, რომლებიც ხელყოფენ ხელშეკრულების ობიექტსა და მიზანს, როდესაც:

a) მან ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას ან გაცვალა დოკუმენტები, რომლებიც ქმნიან ხელშეკრულებას რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების პირობით იმ დრომდე, სანამ იგი ნათლად არ გამოხატავს მის განზრახვას, არ გახდეს ამ ხელშეკრულების მხარე; ან

b) მან გამოხატა თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე ხელშეკრულების ძალაში შესვლამდე და იმ პირობით, რომ ამგვარი ძალაში შესვლა ზედმეტად არ გაჭიანურდება.

კარი 2. დათქმები

მუხლი 19. დათქმის ფორმულირება

ხელშეკრულების ხელმოწერის, რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მასთან მიერთებისას სახელმწიფოს შეუძლია ჩამოაყალიბოს დათქმა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც:

- a) დათქმის გაკეთება აკრძალულია ხელშეკრულებით;
- b) ხელშეკრულება ითვალისწინებს, რომ მის მიმართ შეიძლება გაკეთდეს მხოლოდ გარკვეული სახის დათქმები, რომელთა რიცხვში ეს დათქმა არ შედის; ან
- c) იმ შემთხვევაში, როდესაც დათქმებზე არ ვრცელდება (a) და (b) ქვეპუნქტების მოქმედება, დათქმა შეუთავსებელია ხელშეკრულების ობიექტთან და მიზანთან.

მუხლი 20. დათქმებზე თანხმობა და მათზე უარის თქმა

1. დათქმა, რომელიც ნათლად დაიშვება ხელშეკრულებით, არ საჭიროებს შემდგომში სხვა ხელშემკვრელი სახელმწიფოების თანხმობას, თუკი თვით ხელშეკრულება არ ითვალისწინებს ასეთი თანხმობის საჭიროებას.

2. იმ შემთხვევაში, როდესაც მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოების შეზღუდული რაოდენობიდან და ხელშეკრულების ობიექტიდან და მიზნებიდან გამომდინარე ცხადია, რომ მის ყველა მონაწილეთა შორის ხელშეკრულების მთლიანობაში გამოყენება არის არსებითი პირობა ყოველი მონაწილის თანხმობისა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, დათქმა მოითხოვს ხელშეკრულების ყველა მხარის თანხმობას.

3. იმ შემთხვევაში, როდესაც ხელშეკრულება საერთაშორისო ორგანიზაციის დამფუძნებელი დოკუმენტია და თუკი მასში სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, დათქმა მოითხოვს ამ ორგანიზაციის კომპეტენტური ორგანოს თანხმობას.

4. იმ შემთხვევებში, რომლებიც ვერ ექვევნიან წინა პუნქტების მოქმედების სფეროში, და როდესაც ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული:

a) სხვა ხელშემკვრელი სახელმწიფოს მიერ დათქმაზე დათანხმება ხდის იმ სახელმწიფოს, რომელმაც დათქმა ჩამოაყალიბა, ხელშეკრულების მხარედ ამ სახელმწიფოსთან მიმართებაში, თუკი ხელშეკრულება ძალაშია ან როდესაც იგი ძალაში შედის ამ სახელმწიფოთათვის;

b) მეორე ხელშემკვრელი სახელმწიფოს უარი დათქმაზე ხელს არ უშლის ხელშეკრულების ძალაში შესვლას იმ სახელმწიფოს შორის, რომელმაც გააკეთა დათქმა და იმ სახელმწიფოს შორის, რომელმაც უარი თქვა დათქმაზე, თუკი დათქმაზე უარის მთქმელმა სახელმწიფომ გარკვევით არ განაცხადა საწინააღმდეგო გამზრახვა ამის თაობაზე;

c) აქტი, რომელიც გამოხატავს სახელმწიფოს თანხმობას მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე და შეიცავს დათქმას, ძალაში შედის როგორც კი სულ ცოტა ერთ-ერთი სხვა ხელშემკვრელი სახელმწიფო დაეთანხმება აღნიშნულ დათქმას.

5. მე-2 და მე-4 პუნქტების მიზნებისათვის და თუკი ხელშეკრულება სხვა რამეს არ ითვალისწინებს, დათქმა მიღებულად ითვლება სახელმწიფოს მიერ, თუკი იგი არ განაცხადებს საწინააღმდეგო პოზიციას ასეთი დათქმის თაობაზე შეტყობინების მიღებიდან თორმეტთვიანი პერიოდის დასრულებამდე მას შემდეგ, ან იმ თარიღიდან როდესაც იგი გამოთქვამს თანხმობას მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, იმისდა მიხედვით, ამ თარიღთაგან რომელია უფრო გვიანი.

მუხლი 21. დათქმების და დათქმებზე საწინააღმდეგო პოზიციის გამოთქმის იურიდიული შედეგები

1. დათქმა, რომელიც გაკეთებულია სხვა მხარის მიმართ მე-19, მე-20 და 23-ე მუხლების შესაბამისად:

a) დათქმის გამკეთებელი სახელმწიფოსათვის ცვლის ამ მეორე მხარესთან ურთიერთობაში ხელშეკრულების იმ დებულებებს, რომლებსაც ეხება დათქმა, მხოლოდ დათქმის მოქმედების ფარგლებში; და

b) იმავე ფარგლებში ცვლის აღნიშნულ დებულებებს ამ მეორე მხარისათვის დათქმის გამკეთებელ სახელმწიფოსთან მისი ურთიერთობისას.

2. დათქმა არ ცვლის ხელშეკრულების დებულებებს სხვა მხარეებისთვის ერთმანეთთან ურთიერთობისას (*inter se*)

3. როდესაც სახელმწიფო, რომელიც უარს აცხადებს დათქმაზე, არ არის ხელშეკრულების ძალაში შესვლის წინააღმდეგი მასსა და დათქმის გამკეთებელ სახელმწიფოს შორის, ამ შემთხვევაში დებულებები, რომლებსაც ეხება დათქმა, არ გამოიყენება ამ ორ სახელმწიფოს შორის ამ დათქმის მოქმედების ფარგლებში.

მუხლი 22. დათქმების მოხსნა და დათქმების საწინააღმდეგო პოზიციის გამოხატვა

1. თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, დათქმის მოხსნა შეიძლება ნებისმიერ დროს და მისი მოხსნისათვის არ არის აუცილებელი იმ სახელმწიფოს თანხმობა, რომელიც დათქმას დაეთანხმა.

2. თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, დათქმაზე საწინააღმდეგო პოზიციის მოხსნა შეიძლება ნებისმიერ დროს.

3. თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, ან სხვაგვარად არაა შეთანხმებული:

a) სხვა ხელშეკრულებით სახელმწიფოს მიმართ დათქმის მოხსნა ძალაში შედის მხოლოდ მას შემდეგ, რაც იგი მიიღებს შეტყობინებას აღნიშნულის თაობაზე;

b) დათქმაზე საწინააღმდეგო პოზიციის მოხსნა ძალაში შედის მხოლოდ მას შემდეგ, რაც დათქმის გამკეთებელი სახელმწიფო მიიღებს შეტყობინებას ამის შესახებ.

მუხლი 23. დათქმებთან დაკავშირებული პროცედურა

1. დათქმა, დათქმაზე თანხობის გამოხატვა და მასზე უარი ფორმულირებული უნდა იქნეს წერილობითი ფორმით და ეცნობოს ხელშეკრულ სახელმწიფოებს და სხვა სახელმწიფოებს, რომლებსაც უფლება აქვთ გახდნენ ხელშეკრულების მხარეები.

2. თუკი დათქმა გაკეთებულია ხელშეკრულების ხელმოწერისას, რომელიც რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას ექვემდებარება, იგი აუცილებლად ოფიციალურად უნდა იქნეს დადასტურებული დათქმის გამკეთებელი სახელმწიფოს მიერ, როდესაც იგი თანხმობას განაცხადებს მისთვის ამ ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, ამ შემთხვევაში დათქმა ჩაითვლება გაკეთებულად მისი დადასტურების დღეს.

3. დათქმაზე ნათლად გამოხატული თანხმობა ან მასზე საწინააღმდეგო პოზიციის დაფიქსიება მის ოფიციალურ დადასტურებამდე, თავისთავად არ საჭიროებს დადასტურებას.

4. დათქმის ან დათქმაზე საწინააღმდეგო პოზიციის მოხსნა უნდა ჩამოყალიბდეს წერილობითი ფორმით.

მუხლი 24. ძალაში შესვლა

1. ხელშეკრულება ძალაში შედის იმ წესით და იმ თარიღიდან, რაც გათვალისწინებულია ხელშეკრულებით ან შეთანხმებულია მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოთა შორის.
2. ასეთი დებულების ან ასეთი შეთანხმების არარსებობის შემთხვევაში, ხელშეკრულება ძალაში შედის, როგორც კი მოლაპარაკებაში მონაწილე ყველა სახელმწიფო გამოხატავს თანხმობას ამ ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე.
3. თუ სახელმწიფოს თანხმობა ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე გაცხადდება ხელშეკრულების ძალაში შესვლის შემდეგ რომელიმე თარიღში, მაშინ ამ სახელმწიფოსთვის ხელშეკრულება ძალაში შედის ზემოაღნიშნული თარიღიდან, თუ ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.
4. ხელშეკრულების დებულებები, რომლებიც არეგულირებენ მისი ტექსტის აუთენტიკობას, სახელმწიფოთა მიერ თანხმობის გამოხატვის წესს მათთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, ხელშეკრულების ძალაში შესვლის წესს ან თარიღს, დათქმებს, დეპოზიტართა ფუნქციებს და სხვა საკითხებს, რომლებიც აუცილებლად წარმოიშვებიან ხელშეკრულების ძალაში შესვლამდე, გამოიყენება ხელშეკრულების ტექსტის მიღების მომენტიდან.

მუხლი 25. დროებითი გამოყენება

1. ხელშეკრულება ან ხელშეკრულების ნაწილი გამოიყენება დროებით, მის ძალაში შესვლამდე, თუკი:
 - a) ხელშეკრულება თავად ითვალისწინებს ამას; ან
 - b) მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოები ამაზე სხვაგვარად შეთანხმდნენ.
2. თუკი ხელშეკრულება სხვა რამეს არ ითვალისწინებს, ან მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოები სხვაგვარად არ შეთანხმდნენ, ხელშეკრულების ან მისი ნაწილის დროებითი გამოყენება სახელმწიფოთა მიმართებაში წყდება, თუ ეს სახელმწიფო აცნობებს სხვა სახელმწიფოებს, რომელთა შორისაც ხელშეკრულება გამოიყენებოდა დროებით, მისი განზარხვის თაობაზე, არ გახდეს ხელშეკრულების მხარე.

ნაწილი III. ხელშეკრულებათა შესრულება, გამოყენება და განმარტება

კარი 1. ხელშეკრულებების შესრულება

მუხლი 26. *PPacta Sunt Servanda*

ყოველი ძალაში მყოფი ხელშეკრულება სავალდებულოა მისი მხარეებისთვის და მათ მიერ კეთილსინდისიერად უნდა შესრულდეს.

მუხლი 27. შიდასახელმწიფოებრივი სამართალი

და ხელშეკრულებების შესრულება

ხელშეკრულების მხარემ არ შეიძლება მიუთითოს თავის შიდასახელმწიფოებრივი სამართლის დებულებებზე,

მის მიერ ხელშეკრულების შეუსრულებლობის გასამართლებლად. ეს წესი მოქმედებს 46-ე მუხლისათვის ზიანის მიუყენებლად.

კარი 2. ხელშეკრულებათა გამოყენება

მუხლი 28. ხელშეკრულებებს არ აქვთ უკუქცევითი ძალა

თუკი ხელშეკრულებიდან არ გამომდინარეობს სხვა განზრახვა ან სხვაგვარად არაა დადგენილი, ხელშეკრულების დებულებები სავალდებულო არ არის ხელშეკრულების მხარის ნებისმიერი მოქმედებისა და ფაქტის მიმართ, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ამ მხარისათვის ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღამდე, ან ნებისმიერი სიტუაციის მიმართ, რომელმაც არსებობა შეწყვიტა ამ თარიღამდე.

მუხლი 29. ხელშეკრულების მოქმედების ტერიტორიული სფერო

თუკი ხელშეკრულებიდან არ გამომდინარეობს სხვა განზრახვა ან სხვაგვარად არაა დადგენილი, ამ შემთხვევაში ხელშეკრულება სავალდებულოა ყოველი მხარისათვის მთელი მისი ტერიტორიის მიმართ.

მუხლი 30. ერთსა და იმავე საკითხზე

თანამიმდევრულად დადებული ხელშეკრულების გამოყენება

1. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების 103-ე მუხლის დაცვით, მხარე სახელმწიფოების უფლებები და მოვალეობები თანამიმდევრულად დადებული ხელშეკრულებების მიმართ, ერთსა და იმავე საკითხზე, განისაზღვრება შემდეგი პუნქტების შესაბამისად.

2. როდესაც ხელშეკრულებით დადგენილია, რომ იგი განპირობებულია წინა ან მომდევნო ხელშეკრულებით, ან რომ იგი არ უნდა იყოს შეუთავსებელი ასეთ ხელშეკრულებასთან, ამ შემთხვევაში უპირატესი ძალა ენიჭება ამ სხვა ხელშეკრულების დებულებებს.

3. როდესაც წინა ხელშეკრულების ყველა მხარე ასევე მომდევნო ხელშეკრულების მხარეს წარმოადგენს, მაგრამ წინა ხელშეკრულების მოქმედება არ შეწყვეტილა ან არ შეჩერებულა 59-ე მუხლის შესაბამისად, წინა ხელშეკრულება გამოიყენება მხოლოდ იმ ფარგლებში რა ფარგლებშიც მისი დებულებები შეესაბამება მომდევნო ხელშეკრულების დებულებებს.

4. როდესაც მომდევნო ხელშეკრულების ყველა მხარე არ არის წინა ხელშეკრულების მხარე:

a) ორივე ხელშეკრულების მხარე სახელმწიფოთა ურთიერთობა რეგულირდება იმავე წესით, როგორც ეს მე-3 პუნქტით არის გათვალისწინებული;

b) ორივე ხელშეკრულების მხარე და მხოლოდ ერთი ხელშეკრულების მხარე სახელმწიფოთა ორმხივი უფლებები და ვალდებულებები რეგულირდება იმ ხელშეკრულებით, რომლის მხარესაც წარმოადგენს ეს ორივე სახელმწიფო.

5. მე-4 პუნქტი გამოიყენება 41-ე მუხლისათვის ზიანის მიუყენებლად, ან მე-60 მუხლის საფუძველზე ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის ან შეჩერების ნებისმიერი საკითხის მიმართ, ან პასუხისმგებლობის ნებისმიერი საკითხის მიმართ, რაც შეიძლება წარმოემვას სახელმწიფოს იმ ხელშეკრულების დადების ან გამოყენების შედეგად, რომლის დებულებებიც შეუთავსებელია სხვა ხელშეკრულების საფუძველზე სხვა სახელმწიფოს მიმართ მის მიერ ნაკისრ ვალდებულებებთან.

კარი 3. ხელშეკრულებების განმარტება

მუხლი 31. განმარტების საერთო წესი

1. ხელშეკრულება უნდა განიმარტოს კეთილსინდისიერად, ჩვეულებრივი მნიშვნელობის შესაბამისად, რომელიც ხელშეკრულების ტერმინებს უნდა მიეცეს მათ კონტექსტში და ასევე გამომდინარე ხელშეკრულების ობიექტიდან და მიზნებიდან.

2. ხელშეკრულების განმარტების მიზნისათვის, მისი კონტექსტი, ხელშეკრულების ტექსტის, პრეამბულისა და დანართების გარდა მოიცავს:

a) ნებისმიერ შეთანხმებას, რომელიც ხელშეკრულებასთანაა დაკავშირებული და რომელიც მიღწეული იყო ყველა მხარეს შორის ამ ხელშეკრულების დადებასთან დაკავშირებით;

b) ნებისმიერ დოკუმენტს, რომელიც შედგენილია ერთი ან რამდენიმე მხარის მიერ ხელშეკრულების დადებასთან დაკავშირებით და სხვა სახელმწიფოებმა მიიღეს იგი, როგორც ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული დოკუმენტი.

3. კონტექსტთან ერთად მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული:

a) ხელშეკრულების მხარეთა შორის ნებისმიერი შემდგომი შეთანხმება, რომელიც შეეხება ხელშეკრულების განმარტებას ან მისი დებულებების გამოყენებას;

b) ხელშეკრულების გამოყენების ნებისმიერი შემდგომი პრაქტიკა, რომელიც აფუძნებს მხარეთა შეთანხმებას მისი განმარტების შესახებ;

c) საერთაშორისო სამართლის ნებისმიერი შესაბამისი ნორმა, რომელიც გამოიყენება მხარეთა შორის ურთიერთობებში.

4. ტერმინს უნდა მიეცეს კონკრეტული მნიშვნელობა იმ შემთხვევაში, თუკი დადგენილია, რომ მხარეებს ჰქონდათ ასეთი განზრახვა.

მუხლი 32. განმარტების დამატებითი საშუალებები

შესაძლებელია, განმარტების დამატებითი საშუალებებისადმი, მათ შორის ხელშეკრულების მოსამზადებელი მასალებისადმი და მისი დადების გარემოებებისადმი მიმართვა, იმ მიზნით, რათა დადასტურდეს მათი მნიშვნელობა გამომდინარე 31-ე მუხლის გამოყენებიდან, ან განისაზღვროს მნიშვნელობა, როდესაც განმარტება 31-ე მუხლის შესაბამისად:

a) ორაზროვანს და გაურკვეველს ტოვებს მის მნიშვნელობას;

b) ან იწვევს აშკარა აბსურდულ ან არაგონივრულ შედეგებს.

მუხლი 33. ხელშეკრულებათა განმარტება, რომელთა

ტექსტის აუთენტურობა დადგენილია ორ ან რამდენიმე ენაზე

1. როდესაც ხელშეკრულების ტექსტის აუთენტურობა დადგენილია ორ ან რამდენიმე ენაზე, მის ტექსტს ყოველ ენაზე თანაბარი ძალა აქვს, თუკი ხელშეკრულებით არაა გათვალისწინებული ან მისი მხარეები არ შეთანხმდნენ, რომ ამ ტექსტთა შორის სხვაობის შემთხვევაში უპირატესი ძალა ექნება რომელიმე ერთ, განსაზღვრულ ტექსტს.

2. ხელშეკრულების ვარიანტი სხვა ენაზე, გარდა იმ ენებისა რომლებზეც დადგინდა ტექსტის აუთენტურობა, ითვლება აუთენტურად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუკი ეს გათვალისწინებულია თავად ხელშეკრულებით, ან თუ ხელშეკრულების მხარეები შეთანხმდნენ ამის თაობაზე.

3. ივარაუდება, რომ თითოეულ აუთენტურ ტექსტში ხელშეკრულების ტერმინებს აქვთ ერთნაირი მნიშვნელობა.

4. გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც პირველი პუნქტის შესაბამისად უპირატესი ძალა ენიჭება ერთ რომელიმე განსაზღვრულ ტექსტს, თუ აუთენტურ ტექსტთა შედარებისას აღმოჩნდება განსხვავება მცნებათა მნიშვნელობაში, რაც ვერ აღმოფხვრება 31-ე და 32-ე მუხლების გამოყენებით, გამოიყენება ის მნიშვნელობა, რომელიც ხელშეკრულების ობიექტის და მიზნის გათვალისწინებით, ყველაზე უფრო კარგად შეესატყვისება ამ ტექსტებს.

კარი 4. ხელშეკრულებები და მესამე სახელმწიფოები

მუხლი 34. მესამე სახელმწიფოებთან დაკავშირებული ზოგადი წესი

ხელშეკრულება არ ქმნის უფლებებსა ან ვალდებულებებს მესამე სახელმწიფოსათვის, აღნიშნულის თაობაზე მისი თანხმობის გარეშე.

მუხლი 35. ხელშეკრულებები, რომლებიც

ითვალისწინებენ ვალდებულებებს მესამე სახელმწიფოთათვის

ხელშეკრულების დებულების საფუძველზე, მესამე სახელმწიფოს წარმოეშვება ვალდებულება, თუკი ამ ხელშეკრულების მხარეებს განზრახული აქვთ, რომ აღნიშნული დებულება წარმოადგენს ვალდებულების წარმოშობის საშუალებას და მესამე სახელმწიფო ნათლად განაცხადებს თანხმობას ამ ვალდებულების აღებაზე წერილობითი ფორმით.

მუხლი 36. ხელშეკრულებები, რომლებიც

ითვალისწინებენ უფლებებს მესამე სახელმწიფოთათვის

1. მესამე სახელმწიფოს ხელშეკრულების დებულებების საფუძველზე წარმოეშვება უფლება, თუკი ამ ხელშეკრულების მხარეებს განზრახული აქვთ ამ დებულების საშუალებით მიანიჭონ ასეთი უფლება მესამე სახელმწიფოს, ან სახელმწიფოთა ჯგუფს, რომელსაც იგი განეკითვნება, ან ყველა სახელმწიფოს, იმ შემთხვევაში თუკი მესამე სახელმწიფო თანახმაა ამაზე. მისი თანხმობა ნაგულისხმევად ითვლება მანამ, სანამ საწინააღმდეგო არ გაცხადდება და თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული

2. სახელმწიფო, რომელიც პირველი პუნქტის შესაბამისად ახორციელებს მისთვის მინიჭებულ უფლებას, უნდა დაემორჩილოს მისი გამოყენების იმ პირობებს, რომლებიც განსაზღვრულია ხელშეკრულებით, ან დადგენილია ამ ხელშეკრულების შესაბამისად.

მუხლი 37. მესამე სახელმწიფოთა უფლებების, ან

ვალდებულებების გაუქმება ან შეცვლა

1. როდესაც, 35-ე მუხლის შესაბამისად, მესამე სახელმწიფოს წარმოეშვება ვალდებულება, ეს ვალდებულება შეიძლება გაუქმდეს ან შეიცვალოს მხოლოდ ხელშეკრულების მხარეთა და მესამე სახელმწიფოს თანხმობით, თუკი დადგენილი არაა, რომ ისინი სხვაგვარად შეთანხმდნენ.

2. როდესაც, 36-ე მუხლის შესაბამისად, მესამე სახელმწიფოს წარმოეშვა უფლება, ეს უფლება არ შეიძლება გაუქმდეს ან შეიცვალოს მხარეთა მიერ, თუ დადგენილია, რომ იგი არ ექვემდებარება გაუქმებას ან შეცვლას მესამე სახელმწიფოს თანხმობის გარეშე.

მუხლი 38. ხელშეკრულების შემცველი ნორმები, რომლებიც სავალდებულო ხდებიან მესამე სახელმწიფოსათვის საერთაშორისო ჩვეულების საფუძველზე

34-37 მუხლებით გათვალისწინებული დებულებები არ უშლის ხელს ხელშეკრულებაში მოცემულ ნორმას, გახდეს სავალდებულო მესამე სახელმწიფოსათვის, როგორც საერთაშორისო სამართლის ჩვეულებითი ნორმა, თუკი მოცემული ნორმა ასეთად არის აღიარებული.

ნაწილი IV. ხელშეკრულებების შესწორებები და ცვლილებები

მუხლი 39. ხელშეკრულებების ცვლილებების ზოგადი წესი

ხელშეკრულება შეიძლება შესწორდეს მხარეთა შეთანხმებით. ნორმები, რომლებიც მოცემულია II ნაწილში, გამოიყენება ასეთი შეთანხმების მიმართ, თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

მუხლი 40. მრავალმხრივი ხელშეკრულებების ცვლილებები

1. თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, მრავალმხრივ ხელშეკრულებებში ცვლილებების შეტანისას სახელმძღვანელოდ უნდა იქნას გამოყენებული ქვემოთ ჩამოთვლილი პუნქტები.

2. ნებისმიერი წინადადება, მრავალმხრივ ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, უნდა ეცნობოს ყოველ ხელშემკვრელ სახელმწიფოს რომელთაგან თითოეულს უფლება აქვს მონაწილეობა მიიღოს:

a) გადაწყვეტილების მიღებაში იმის თაობაზე, თუ რა ქმედება უნდა განხორციელდეს ასეთი წინადადების მიმართ;

b) მოლაპარაკებებში და ნებისმიერი შეთანხმების დადებაში, რაც დაკავშირებულია ხელშეკრულებაში შესწორების შეტანასთან.

3. ყოველი სახელმწიფო, რომელიც უფლებამოსილია გახდეს ხელშეკრულების მხარე, ასევე უფლებამოსილია, გახდეს იმ ხელშეკრულების მხარე, რომელმაც ცვლილება განიცადა.

4. ცვლილებების შეტანის თაობაზე შეთანხმება რა ავალდებულებს არც ერთ სახელმწიფოს, რომელიც უკვე არის ხელშეკრულების მხარე, რომელიც არ გამხდარა ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე შეთანხმების მხარე; ასეთი სახელმწიფოს მიმართ გამოიყენება 30-ე მუხლის მე-4 (b) პუნქტი.

5. ნებისმიერი სახელმწიფო, რომელიც ხდება ხელშეკრულების მხარე, მას შემდეგ რაც ძალაში შევა შეთანხმება მასში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, თუ იგი არ აცხადებს სხვა განზრახვას:

a) ითვლება იმ ხელშეკრულების მხარედ, რომელშიც შეტანილ იქნა ცვლილება; და

b) ითვლება შეუსწორებული ხელშეკრულების მხარედ, ხელშეკრულების იმ ნებისმიერი მხარის მიმართ, რომლისთვისაც სავალდებულო არ არის შეთანხმება ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანის შესახებ.

მუხლი 41. შეთანხმება მრავალმხრივი ხელშეკრულების

შესწორების თაობაზე მხოლოდ მის ცალკეულ მხარეთა შორის

1. მრავალმხრივი ხელშეკრულების ორ ან რამდენიმე მხარეს შეუძლია, დადოს შეთანხმება ხელშეკრულების შესწორების თაობაზე მხოლოს მათ შორის ურთიერთობაში, თუ:

a) ასეთი შესწორების შესაძლებლობა გათვალისწინებულია თვით ხელშეკრულებით; ან

b) ასეთი შესწორება არ იკრძალება ხელშეკრულებით და:

i) გავლენას არ ახდენს სხვა სახელმწიფოების მიერ, ხელშეკრულებით განსაზღვრული მათი უფლებებით სარგებლობასა და ნათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებაზე;

ii) არ ეხება დებულებებს, რომლებისგანაც გადახვევა შეუთავსებელია მთლიანობაში ხელშეკრულების ობიექტისა და მიზნის ეფექტურ განხორციელებასთან.

2. თუ იმ შემთხვევაში, რომელზეც ვრცელდება 1-ლი (a) პუნქტის მოქმედება, ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, მაშინ აღნიშნული მხარეები სხვა მხარეებს აცნობებენ შეთანხმების დადების განზრახვისა და ხელშეკრულებაში იმ შესწორების შეტანის შესახებ, რომელსაც შეთანხმება ითვალისწინებს.

ნაწილი V. ხელშეკრულების ბათილობა, მოქმედების შეწყვეტა და შეჩერება

კარი 1. ზოგადი დებულებები

მუხლი 42. ხელშეკრულების ნამდვილობა და

ძალაში ყოფნის განგრძობადობა

1. ხელშეკრულების ნამდვილობა ან სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე შეიძლება გახდეს დავის საგანი მხოლოდ წინამდებარე კონვენციის გამოყენების საფუძველზე.

2. ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტას, მის დენონსაციას ან ხელშეკრულებიდან მისი მხარის გამოსვლას შეიძლება ადგილი ჰქონდეს მხოლოდ თვით ხელშეკრულების ან წინამდებარე კონვენციის დებულებების გამოყენების შედეგად. იგივე წესი გამოიყენება ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერების მიმართ.

მუხლი 43. ვალდებულებები, რომლებიც ხელშეკრულებისგან დამოუკიდებლად სავალდებულოა საერთაშორისო სამართლის საფუძველზე

ხელშეკრულების ბათილობა, მოქმედების შეწყვეტა ან დენონსაცია, ხელშეკრულებიდან ერთ-ერთი მხარის გასვლა ან მისი მოქმედების შეჩერება, თუკი ეს წინამდებარე კონვენციის ან თვით ხელშეკრულების დებულებების გამოყენების შედეგია, არავითარ შემთხვევაში არ ეხება სახელმწიფოს მოვალეობას, შეასრულოს ნებისმიერი, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულება, რომლის შესრულების სუბიექტიცაა იგი საერთაშორისო სამართლის საფუძველზე, დამოუკიდებლად ხელშეკრულებისაგან.

მუხლი 44. ხელშეკრულებების დებულებების დაყოფადობა

1. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ან 56-ე მუხლიდან გამომდინარე მხარის უფლება, მოახდინოს ხელშეკრულების დენონსაცია, გამოვიდეს ხელშეკრულებიდან ან შეაჩეროს მისი მოქმედება, შეიძლება გამოყენებულ იქნას მხოლოდ მთელი ხელშეკრულების მიმართ, თუ ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული ან თუ მისი მხარეები სხვა რამეზე არ შეთანხმდნენ.

2. ხელშეკრულების ბათილობის, მისი მოქმედების შეწყვეტის ან ხელშეკრულებიდან გასვლის ამ კონვენციით აღიარებულ საფუძველზე დაყრდნობა შეიძლება მთელი ხელშეკრულების მიმართ ყველა შემთხვევაში, გარდა ქვემოთ მოყვანილი პუნქტების ან მე-60 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

3. თუკი ასეთი საფუძველი ეხება მხოლოდ ცალკეულ დებულებებს, მაშინ მათზე დაყრდნობა შეიძლება მხოლოდ ამ დებულებების მიმართ, სადაც:

a) მათი გამოყენების თვალსაზრისით დასახელებული დებულებები, გამოყოფადია ხელშეკრულების დანარჩენი ნაწილისაგან;

b) ხელშეკრულებიდან გამომდინარეობს ან სხვაგვარადაა დადგენილი, რომ ამ დებულებათა მიღება არ წარმოადგენდა არსებით საფუძველს სხვა მხარის ან მხარეთა თანხმობისა მთლიანობაში მთელი ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე; და

c) ხელშეკრულების დანარჩენი ნაწილის შესრულების გაგრძელება არ იქნება უსამართლო.

4. იმ შემთხვევებში, რომლებიც 49-ე და 50-ე მუხლების მოქმედების ქვეშ ექცევიან, სახელმწიფოს, რომელსაც უფლება აქვს მიუთითოს მოტყუებაზე ან მოსყიდვაზე, შეუძლია ეს გააკეთოს ან მთლიანად მთელი ხელშეკრულების მიმართ, ან მესამე პუნქტში მოცემულ შემთხვევაში, მხოლოდ მისი ცალკეული დებულებების მიმართ.

5. იმ შემთხვევებში, რომლებიც ექცევიან 51-ე, 52-ე და 53-ე მუხლების მოქმედების ქვეშ, ხელშეკრულებების დებულებების დაყოფა არ დაიშვება.

მუხლი 45. ხელშეკრულების ბათილობის ან მოქმედების შეწყვეტის,

მისგან გამოსვლის ან მისი მოქმედების შეჩერების

საფუძველზე მითითებების უფლების დაკარგვა

სახელმწიფოს უფლება აღარ აქვს მოითხოვოს 46-ე და 50-ე ან მე-60 და 62-ე მუხლების გამოყენება, როგორც ხელშეკრულების ბათილობის, მისი მოქმედების შეწყვეტის, მისგან გამოსვლის ან მისი მოქმედების შეჩერების საფუძველი, თუ მას შემდეგ, რაც მისთვის ცნობილი გახდა აღნიშნული ფაქტები:

a) იგი გარკვევით დათანხმდა, რომ ხელშეკრულება, გამომდინარე შემთხვევიდან, ნამდვილია, ინარჩუნებს ძალას ან აგრძელებს მოქმედებას; ან

b) იგი, მისი ქცევიდან გამომდინარე, უნდა ჩაითვალოს მდუმარედ დათანხმებულად იმაზე, რომ ხელშეკრულება, შემთხვევიდან გამომდინარე, ნამდვილია, ინარჩუნებს ძალას ან აგრძელებს მოქმედებას.

კარი 2. ხელშეკრულებათა ბათილობა

მუხლი 46. ხელშეკრულებათა დადების კომპეტენციის თაობაზე

შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის დებულებები

1. სახელმწიფოს არა აქვს უფლება მიუთითოს იმ გარემოებაზე, რომ მისი თანხმობა ხელშეკრულების მისთვის სავალდებულოდ აღიარებაზე გამოხატული იყო მისი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობისის ამა თუ იმ დებულებების დარღვევით, რომელიც ეხება ხელშეკრულების დადების კომპეტენციას, როგორც მისი თანხმობის ბათილობის საფუძველს, თუკი ეს დარღვევა არ იყო აშკარა და არ ეხებოდა მისი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის ნორმებს, რომლებიც განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა.

2. დარღვევა აშკარაა, თუკი იგი ობიექტურად ცხადია ნებისმიერი სახელმწიფოსთვის, რომელიც ამ

მუხლი 47. უფლებამოსილების კონკრეტული

შეზღუდვები სახელმწიფოს თანხმობის გამოხატვისას

თუკი წარმომადგენლის უფლებამოსილება, რომლის საფუძველზეც მან გამოხატა სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის კონკრეტული ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, დაექვემდებარა კონკრეტულ შეზღუდვას, ამ შეზღუდვის უგულვებელყოფამ არ შეიძლება გამოიწვიოს ამ წარმომადგენლის მიერ გამოხატული განზრახვის ბათილობა იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც შეზღუდვის თაობაზე ხელშეკრულების მხარე სხვა მხარეებს ეცნობათ ამგვარი განზრახვის გამოხატვამდე.

მუხლი 48. შეცდომა

1. სახელმწიფოს უფლება აქვს მიუთითოს შეცდომაზე ხელშეკრულებაში, როგორც მისთვის ამ ხელშეკრულებაზე თანხმობის ბათილობის საფუძველზე, თუკი შეცდომა ეხება ფაქტს ან სიტუაციას, რომელიც ამ სახელმწიფოს ვარაუდით, არსებობდა ხელშეკრულების დადებისას და წარმოადგენს არსებით საფუძველს მისთვის ამ ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების თანხმობისათვის.

2. პირველი პუნქტი არ გამოიყენება იმ შემთხვევაში, თუკი მითითებულმა სახელმწიფომ თავისი ქცევით განაპირობა ამ შეცდომის დაშვება ან თუკი არსებობდა იმდაგვარი გარემოებები, რომ ამ სახელმწიფოს ყურადღება უნდა მიექცია შესაძლო შეცდომაზე.

3. შეცდომა, რომელიც ეხება მხოლოდ ხელშეკრულების ტექსტის ფორმულირებას, არ მოქმედებს ამ ხელშეკრულების ნადმვილობაზე; ამ შემთხვევაში გამოიყენება 79-ე მუხლი.

მუხლი 49. მოტყუება

თუკი სახელმწიფო იძულებული შეიქმნა დაედო ხელშეკრულება მოლაპარაკებაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოს ცრუ ქმედებების ზემოქმედებით, მას უფლება აქვს მიუთითოს მოტყუებაზე, როგორც ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების მისი თანხმობის ბათილობის საფუძველზე.

მუხლი 50. სახელმწიფოს წარმომადგენლის მოსყიდვა

თუკი სახელმწიფოს თანხმობა მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე გამოხატული იყო მოლაპარაკების მონაწილე მეორე სახელმწიფოს მიერ მისი წარმომადგენლის პირდაპირი ან ირიბი მოსყიდვის შედეგად, ამ სახელმწიფოს უფლება აქვს მიუთითოს ასეთ მოსყიდვაზე, როგორც მისთვის ამ ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე თანხმობის ბათილობის საფუძველზე.

მუხლი 51. სახელმწიფოს წარმომადგენლის იძულება

სახელმწიფოს თანხმობას მისთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე, რაც გამოხატული იყო მისი წარმომადგენლის მიმართ იძულებითი მოქმედების ან ასეთის მუქარის შედეგად, არა აქვს არავითარი იურიდიული ძალა.

მუხლი 52. სახელმწიფოს იძულება მუქარით ან ძალის გამოყენებით

ხელშეკრულება ბათილია, თუკი მისი დადება იყო მუქარის ან ძალის გამოყენების შედეგი, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში ჩამოყალიბებული საერთაშორისო სამართლის პრინციპების დარღვევით.

მუხლი 53. ხელშეკრულებები, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან

ზოგადი საერთაშორისო სამართლის იმპერატიულ ნორმას (*jus cogens*)

ხელშეკრულება ბათილია, თუკი, დადების მომენტში, იგი ეწინააღმდეგება ზოგადი საერთაშორისო სამართლის იმპერატიულ ნორმას. წინამდებარე კონვენციისათვის ზოგადი საერთაშორისო სამართლის იმპერატიული ნორმა არის ნორმა, რომელიც მიღებულია და აღიარებულია მთლიანად სახელმწიფოთა საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ, როგორც ნორმა, რომლისგანაც გადახვევა დაუშვებელია და რომელიც შეიძლება შეიცვალოს მხოლოდ ზოგადი საერთაშორისო სამართლის ამავე ხასიათის მომდევნო ნორმით.

კარი 3. ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტა და მათი მოქმედების შეჩერება

მუხლი 54. ხელშეკრულების შეწყვეტა ან ხელშეკრულებიდან გამოსვლა ხელშეკრულების დებულებების ან მხარეთა თანხმობის საფუძველზე

ხელშეკრულების შეწყვეტას ან ხელშეკრულებიდან მხარის გასვლას შეიძლება ადგილი ჰქონდეს:

- a) ხელშეკრულების დებულებების შესაბამისად; ან
- b) ნებისმიერ დროს, ხელშეკრულების ყველა მხარის თანხმობით სხვა ხელშემკვრელ სახელმწიფოებთან კონსულტაციებით.

მუხლი 55. მრავალმხრივი ხელშეკრულების მხარეთა რაოდენობის შემცირება იმ დონემდე, რის შედეგადაც მათი რიცხვი ნაკლებია იმაზე, რაც აუცილებელია ხელშეკრულების ძალაში შესასვლელად

თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, მრავალმხრივი ხელშეკრულება არ წყვეტს მოქმედებას მხოლოდ იმ მიზეზით, რომ მხარეთა რიცხვი გახდა იმ ოდენობაზე ნაკლები, რაც სავალდებულოა ხელშეკრულების ძალაში შესასვლელად.

მუხლი 56. ხელშეკრულების დენონსაცია ან ხელშეკრულებიდან გამოსვლა, რომელიც არ შეიცავს დებულებებს მისი შეწყვეტის, დენონსაციის ან მისგან გასვლის შესახებ

1. ხელშეკრულება, რომელიც არ შეიცავს დებულებებს მისი შეწყვეტის შესახებ და რომელიც არ ითვალისწინებს დენონსაციას ან მისგან გამოსვლას, არ ექვემდებარება დენონსაციას და ხელშეკრულებისგან გასვლა არ დაიშვება, გარდა იმ შემთხვევებისა, თუ:

- a) დადგენილია, რომ მხარეებს განზრახული ჰქონდათ დაემვათ დენონსაციის ან ხელშეკრულებიდან გამოსვლის შესაძლებლობა; ან
- b) ხელშეკრულების დენონსაციის ან მისგან გამოსვლის უფლება იგულისხმება თვით ხელშეკრულების ბუნებიდან გამომდინარე.

2. მხარემ არანაკლებ 12 თვით ადრე უნდა განაცხადოს თავის განზრახვის შესახებ, მოახდინოს ხელშეკრულების დენონსირება ან გამოვიდეს ხელშეკრულებიდან 1-ლი პუნქტის შესაბამისად.

მუხლი 57. ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერება მისი

დებულებების ან მხარეთა თანხმობის შესაბამისად

ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერება მისი ყველა მხარის ან რომელიმე ცალკეული მხარის მიმართ შესაძლებელია:

- a) ხელშეკრულების დებულებების შესაბამისად; ან
- b) ნებისმიერ დროს, სხვა ხელშემკვერელ სახელმწიფოებთან კონსულტაციებით.

მუხლი 58. მრავალმხრივი ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერება მხოლოდ მის ზოგიერთ მხარეს შორის შეთანხმებით

1. მრავალმხრივი ხელშეკრულების ორ ან რამდენიმე მხარეს შეუძლია დადოს შეთანხმება ხელშეკრულების დებულებების მოქმედების დროებით შეჩერებაზე მხოლოდ ერთმანეთს შორის, თუკი:

- a) ასეთი შეჩერების შესაძლებლობა გათვალისწინებულია ხელშეკრულებით; ან
- b) აღნიშნულის შეჩერება არ იკრძალება ხელშეკრულებით და:

- (i) ზეგავლენას არ ახდენს ხელშეკრულების სხვა მხარეთა მიერ ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მათი უფლებებით სარგებლობაზე და ვალდებულებათა შესრულებაზე;
- (ii) იგი არ არის შეუთავსებელი ხელშეკრულების ობიექტსა და მიზნებთან.

2. თუ იმ შემთხვევაში, რომელიც ვერ ექცევა 1-ლი პუნქტის (a) ქვეპუნქტის სფეროში, ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, მაშინ მითითებული მხარეები აცნობებენ სხვა მხარეებს მათი განზრახვის შესახებ შეთანხმების დადების თაობაზე და ხელშეკრულების იმ დებულებების შესახებ რომელთა მოქმედების შეჩერებაც განზრახული აქვთ.

მუხლი 59. ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტა ან შეჩერება,

რომელიც გამომდინარეობს მომდევნო ხელშეკრულების დადებიდან

1. ხელშეკრულების მოქმედება შეწყვეტილად ითვლება, თუკი მისი ყველა მხარე დადებს მომდევნო ხელშეკრულებას ამავე საკითხებზე და:

- a) მომდევნო ხელშეკრულებიდან გამომდინარეობს ან სხვაგვარად დადგენილია მხარეთა განზრახვა, რომ ეს საკითხი რეგულირდება ამ ხელშეკრულებით; ან
- b) მომდევნო ხელშეკრულების დებულებები იმდენად შეუთავსებელია წინა ხელშეკრულების დებულებებთან, რომ ორივე ხელშეკრულების ერთდროულად გამოყენება შეუძლებელია.

2. წინა ხელშეკრულების მოქმედება ითვლება მხოლოდ შეჩერებულად, თუ მომდევნო ხელშეკრულებიდან გამომდინარეობს, ან სხვაგვარად დადგენილია, რომ ამგვარი იყო მხარეთა განზრახვა.

მუხლი 60. ხელშეკრულების დარღვევის შედეგად მისი

მოქმედების შეწყვეტა ან შეჩერება

1. ორმხრივი ხელშეკრულების ერთ-ერთი მხარის მიერ არსებითი დარღვევა უფლებას აძლევს სხვა მხარეს, მიუთითოს ამ დარღვევაზე, როგორც ხელშეკრულების მოქმედების მთლიანად ან ნაწილობრივ შეწყვეტის ან

შეჩერების საფუძველზე.

2. მრავალმხრივი ხელშეკრულების არსებითი დარღვევა მისი ერთ-ერთი მხარის მიერ უფლებას აძლევს:

a) სხვა მხარეებს, ერთხმად მიღებული შეთანხმების საფუძველზე, შეაჩერონ ხელშეკრულების მოქმედება, მთლიანად ან ნაწილობრივ ან შეწყვიტონ იგი, ან

(i) მათ და იმ სახელმწიფოს შორის, რომელმაც ხელშეკრულება დაარღვია, ან

(ii) ყველა მხარეებს შორის;

b) მხარეს, რომელიც განსაკუთრებით დაზარალდა დარღვევის შედეგად, მიუთითოს ამ დარღვევაზე, როგორც ხელშეკრულების მოქმედების მთლიანად ან ნაწილობრივ შეჩერების საფუძველზე მასსა და იმ სახელმწიფოს შორის ურთიერთობაში, რომელმაც დაარღვია ხელშეკრულებათ;

c) ნებისმიერ სხვა მხარეს, ხელშეკრულების დამრღვევი სახელმწიფოს გარდა, შეუძლია მოითხოვოს ამ დარღვევაზე მითითება, როგორც ხელშეკრულების მთლიანად ან ნაწილობრივ მოქმედების შეწყვეტის საფუძველზე მის მიმართ, თუკი ხელშეკრულება ატარებს ისეთ ხასიათს, რომ მისი დებულებების არსებითი დარღვევა ერთ-ერთი მხარის მიერ ძირფესვიანად ცვლის თვითოეული მხარის მდგომარეობას ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებათა შემდგომი შესრულების მიმართ.

3. ამ მუხლის მიზნებისათვის, ხელშეკრულების არსებით დარღვევად ითვლება:

a) ხელშეკრულებაზე უარის თქმა, რაც დაუშვებლად არის მიჩნეული წინამდებარე კონვენციით; ან

b) ხელშეკრულების იმ დებულებების დარღვევა, რომელსაც არსებითი მნიშვნელობა აქვს ხელშეკრულების ობიექტისა და მიზნების განხორციელებისათვის.

4. ზემოხსენებული პუნქტები არ ეხება ხელშეკრულების იმ დებულებებს, რომლებიც გამოიყენება მისი დარღვევის შემთხვევაში.

5. 1-ლი, მე-2 და მე-3 პუნქტები არ გამოიყენება ჰუმანიტარული ხასიათის ხელშეკრულების შემცველი იმ დებულებების მიმართ, რომლებიც ეხება ადამიანის პიროვნების დაცვას, განსაკუთრებით კი დებულებების მიმართ, რომლებიც კრძალავენ იმ პირთა მიმართ რეპრესალების ნებისმიერ ფორმას, რომლებსაც ასეთი ხელშეკრულებები იცავენ.

მუხლი 61. ხელშეკრულების შემდგომი შესრულების შეუძლებლობა

1. მხარეს უფლება აქვს მიუთითოს ხელშეკრულების შესრულების შეუძლებლობაზე, როგორც ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის ან ხელშეკრულებიდან გამოსვლის საფუძველზე, თუ ეს შეუძლებლობა გამოწვეულია იმ ობიექტის სამუდამო გაქრობის ან მოსპობის შედეგად, რომელიც აუცილებელია ხელშეკრულების შესასრულებლად. თუ ასეთი შეუძლებლობა დროებითია, მასზე დაყრდნობა დასაშვებია მხოლოდ როგორც ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერების საფუძველზე.

2. მხარეს არ აქვს უფლება, დაეყრდნოს შესრულების შეუძლებლობას, როგორც ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის, ხელშეკრულებიდან გამოსვლის ან მისი მოქმედების შეჩერების საფუძველს, თუ ეს შეუძლებლობა გამოწვეულია ამ მხარის მიერ ან ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების ან სხვა საერთაშორისო ვალდებულების დარღვევის შედეგად, რომელიც მან იკისრა ხელშეკრულების ნებისმიერი სხვა მხარის მიმართ.

მუხლი 62. გარემოებათა ძირეული ცვლილება

1. არ შეიძლება დაყრდნობა იმ ძირეულ ცვლილებაზე, რომლებიც მოხდა ხელშეკრულების დადებისას არსებულ გარემოებათა მიმართ და რომლებიც არ იყო გათვალისწინებული მხარეთა მიერ, როგორც ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის ან ხელშეკრულებიდან გასვლის საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც:

a) ასეთ გარემოებათა არსებობა არსებით საფუძველს უქმნიდა მხარეთა თანხმობას მათთვის ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარებაზე; და

b) გარემოებათა შეცვლის შედეგები ძირეულად ცვლის იმ ვალდებულებათა მოქმედების სფეროს, რომელიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება შესრულებას ხელშეკრულების შესაბამისად.

2. მდგომარეობის ძირეულ შეცვლაზე, როგორც ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის ან მისგან გამოსვლის საფუძველზე მითითება არ დაიშვება:

a) თუკი ხელშეკრულება ადგენს ასეთ ზღვარს; ან

b) თუკი მდგომარეობის ასეთი ძირეული ცვლილება, რომელზეც უთითებს ხელშეკრულების მხარე, არის ამ მხარის მიერ ამ ხელშეკრულების ნებისმიერი სხვა მხარის წინაშე ნაკისრი ვალდებულების ან ნებისმიერი სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებათა დარღვევის შედეგი.

3. თუ წინამდებარე პუნქტების შესაბამისად, მხარეს უფლება აქვს მოითხოვოს მითითება მდგომარეობის ძირეულ ცვლილებაზე, როგორც მის მიერ ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის ან მისგან გამოსვლის საფუძველზე, მაშინ მას უფლება აქვს ასევე მიუთითოს ამ ცვლილებაზე, როგორც ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერების საფუძველზე.

მუხლი 63. დიპლომატიური ან საკონსულო ურთიერთობების გაწყვეტა

ხელშეკრულების მხარეთა შორის დიპლომატიური ან საკონსულო ურთიერთობების გაწყვეტა გავლენას არ იქონიებს მათ შორის ხელშეკრულებით დამყარებულ სამართლებრივ ურთიერთობებზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც დიპლომატიური ან საკონსულო ურთიერთობების არსებობა ხელშეკრულების შესრულების აუცილებელი პირობაა.

მუხლი 64. ზოგადი საერთაშორისო სამართლის

ახალი იმპერატიული ნორმის (*jus cogens*) წარმოშობა

თუკი წარმოიშვება ზოგადი საერთაშორისო სამართლის ახალი იმპერატიული ნორმა, ამ შემთხვევაში, ნებისმიერი არსებული ხელშეკრულება, რომელიც წინააღმდეგობაშია ამ ნორმასთან, ხდება ბათილი და წყვეტს მოქმედებას.

კარი 4. პროცედურა

მუხლი 65. პროცედურა რომელიც გამოყენებულ უნდა იქნას

ხელშეკრულების გაბათილების, მისი მოქმედების შეწყვეტის,

მისგან გამოსვლის ან მისი მოქმედების შეჩერებისას

1. მხარემ, რომელიც ამ კონვენციის დებულებებთან შესაბამისად ეყრდნობა ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების შესახებ თავისი თანხმობის ნაკლს ან სადაოს ხდის ხელშეკრულების ნამდვილობას მისი მოქმედების შესაწყვეტად, ხელშეკრულებიდან გასასვლელად ან მისი მოქმედების შესაჩერებლად, თავისი მოთხოვნა უნდა შეატყონინოს სხვა მხარეებს. შეტყობინება უნდა შეიცავდეს მითითებას ზომებზე, რომელთა განხორციელებას ვარაუდობენ ხელშეკრულებას მიმართ, აგრეთვე მათ დასაბუთებას.

2. თუკი, ვადის ამოწურვის შემდეგ, რომელიც განსაკუთრებით სასწრაფო შემთხვევების გარდა, უნდა შეადგენდეს არანაკლებ სამ თვეს შეტყობინების მიღებიდან, არცერთი მხარე არ განაცხადებს საწინააღმდეგო პოზიციას, განმცხადებელ მხარეს შეუძლია იმოქმედოს 67-ე მუხლით დადგენილი წესის ფარგლებში, მის მიერ შეთავაზებული ზომების განხორციელების მიზნით.

3. თუკი, ნებისმიერი სხვა მხარე გამოთქვამს საწინააღმდეგო პოზიციას, მაშინ მხარეები უნდა შეეცადონ მიაღწიონ საკითხის გადაწყვეტას იმ საშუალებათა გამოყენებით, რომლებიც გათვალისწინებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების 33-ე მუხლით.

4. არაფერს წინამდებარე პუნქტებში არ შეუძლია გავლენა მოახდინოს მხარეთა უფლებებსა და მოვალეობებზე ნებისმიერი მოქმედი დებულებების ფარგლებში, რომლებიც სავალდებულოა მხარეებისთვის დავების გადაწყვეტასთან მიმართებაში.

5. 45-ე მუხლისათვის ზიანის მიუყენებლად, ის გარემოება, რომ სახელმწიფომ არ გააგზავნა შეტყობინება 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული წესით, უფლებას არ უკარგავს მას განახორციელოს ასეთი შეტყობინება მეორე მხარის პასუხად, რომელიც ითხოვს ხელშეკრულების შესრულებას, ან აცხადებს მისი დარღვევის შესახებ.

მუხლი 66. სასამართლო განხილვის, არბიტრაჟის და მორიგების პროცედურა

თუკი 65-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ვერ იქნა მიღწეული რაიმე გადაწყვეტილება 12 თვის განმავლობაში უარის თქმის შემცველი შეპასუხების მიღების დღიდან, გამოყენებული უნდა იქნას შემდეგი პროცედურები:

a) 53-ე ან 64-ე მუხლების გამოყენების ან განმარტების თაობაზე დავის მონაწილე ნებისმიერ მხარეს შეუძლია, წერილობითი ფორმით დავა გადასაწყვეტად გადასცეს გაეროს საერთაშორისო სასამართლოს გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, თუკი მხარეები ვერ შეთანხმდებიან, რომ დავა გადასცენ განსახილველად არბიტრაჟს.

b) წინამდებარე კონვენციის V ნაწილის სხვა ნებისმიერი მუხლის გამოყენებას ან განმარტებასთან დაკავშირებული დავის მონაწილე ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წამოიწყოს პროცედურა, რომელიც მოცემულია ან კონვენციის დანართში, აღნიშნულის თაობაზე გაეროს გენერალური მდივნისათვის მიმართვის გზით.

მუხლი 67. დოკუმენტი რომლითაც ცხადდება ხელშეკრულების ბათილობა, მისი მოქმედების შეწყვეტა, მისგან გასვლა ან მისი მოქმედების შეჩერება

1. 65-ე მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული შეტყობინება უნდა განხორციელდეს წერილობითი ფორმით.

2. ნებისმიერი აქტი, რომლის მიზანია ხელშეკრულების ბათილად ცნობა, მისი მოქმედების შეწყვეტა, მისგან გამოსვლა, ან მისი მოქმედების შეჩერება, ხელშეკრულებების დებულებების, ან 65-ე მუხლის მე-2 ან მე-3 პუნქტების შესაბამისად, უნდა გაფორმდეს დოკუმენტების სახით რომელიც ეგზავნება სხვა მხარეებს. თუკი აღნიშნული დოკუმენტები ხელმოწერილი არ არის სახელმწიფოს მეთაურის, მთავრობის მეთაურის ან საგარეო საქმეთა მინისტრის მიერ, სახელმწიფოს წარმომადგენელს, რომელიც გადასცემს მას, შეიძლება მოეთხოვოს უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენა.

მუხლი 68. 65-ე და 67-ე მუხლებით გათვალისწინებული

შეტყობინებებისა და შესაბამისი დოკუმენტების უკან გამოთხოვა

65-ე და 67-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შეტყობინების ან დოკუმენტის უკან გამოთხოვა დასაშვებია ნებისმიერ დროს, მათ ძალაში შესვლამდე.

ნაწილი 5. ხელშეკრულების ბათილობის, მისი მოქმედების შეწყვეტის ან შეჩერების შედეგები

69. ხელშეკრულების ბათილობის შედეგები

1. ხელშეკრულება, რომლის ბათილობაც დადგენილია წინამდებარე კონვენციის საფუძველზე – ბათილია. ბათილი ხელშეკრულების დებულებებს არ აქვთ არავითარი იურიდიული ძალა.
2. თუკი მიუხედავად ამისა, განხორციელებულ იქნა მოქმედებები ასეთი ხელშეკრულების საფუძველზე:
 - a) თითოეულ მხარეს შეუძლია მოსთხოვოს ნებისმიერ სხვა მხარეს, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მათ ორმხრივ ურთიერთობაში დაამყაროს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა რომ არ განხორციელებულიყო მითითებული მოქმედებები.
 - b) მოქმედებები განხორციელებული კეთილსინდისიერად, მანამ დადგინდებოდა ხელშეკრულების ბათილობა, არ შეიძლება მიჩნეულ იქნას უკანონოდ მხოლოდ იმ მიზეზით, რომ ხელშეკრულება ბათილია.
3. იმ შემთხვევებში, რომლებიც ექცევიან 49-ე, 50-ე, 51-ე, ან 52-ე მუხლების მოქმედების ქვეშ, მეორე პუნქტი არ გამოიყენება მხარის მიმართ, რომელიც პასუხისმგებელია მოტყუების, მოსყიდვის ან იძულების ჩადენისათვის.
4. მრავალმხრივი ხელშეკრულების სავალდებულოდ აღიარების შესახებ კონკრეტული სახელმწიფოს თანხმობის ბათილობის შემთხვევაში, მითითებული წესები გამოიყენება ურთიერთობაზე ამ სახელმწიფოსა და ხელშეკრულების მხარეთა შორის.

მუხლი 70. ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის შედეგები

1. თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული ან თუ მხარეები სხვა რამეზე არ შეთანხმდნენ, ხელშეკრულების შეწყვეტა მის დებულებების ან წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად:
 - a) ათავისუფლებს ხელშეკრულების მხარეებს ყოველგვარი ვალდებულებისაგან შემდგომში შეასრულოს ხელშეკრულება;
 - b) არ მოქმედებს მხარეთა ნებისმიერ უფლებაზე, მოვალეობაზე ან იურიდიულ მდგომარეობაზე, რომლებიც წარმოიქმნენ მის შეწყვეტამდე ხელშეკრულების შესრულების შედეგად.
2. თუკი სახელმწიფო დენონსაციას გაუკეთებს მრავალმხრივ ხელშეკრულებას ან გამოდის მისგან, 1-ლი პუნქტი გამოიყენება ამ სახელმწიფოსა და თითოეულ მხარეს შორის, ხელშეკრულების დენონსაციის ან მისგან გამოსვლის ძალაში შესვლის დღიდან.

მუხლი 71. ხელშეკრულების ბათილობის შედეგები, რომელიც

ეწინააღმდეგება ზოგადი საერთაშორისო სამართლის იმპერატიულ ნორმას

1. იმ შემთხვევაში, როდესაც ხელშეკრულება ბათილია 53-ე მუხლის საფუძველზე, მხარეები:
 - a) აღმოფხვრიან რამდენადაც ეს შესაძლებელია, ნებისმიერ მოქმედებათა შედეგებს, რომლებიც განხორციელდა ნებისმიერი დებულების შესაბამისად, რომელიც ეწინააღმდეგება ზოგადი საერთაშორისო სამართლის იმპერატიულ ნორმას; და

b) მოჰყავთ მათი ურთიერთობები ზოგადი საერთაშორისო სამართლის იმპერატიულ ნორმებთან შესაბამისობაში.

2. იმ შემთხვევაში, როდესაც ხელშეკრულება ხდება ბათილი და წყვეტს მოქმედებას 64-ე მუხლის საფუძველზე, ხელშეკრულების შეწყვეტა:

a) ათავისუფლებს მხარეებს შემდგომში ხელშეკრულების შესრულების ყოველგვარი ვალდებულებისაგან;

b) ზემოქმედებას არ ახდენს მხარეთა არცერთ უფლებაზე, ვალდებულებაზე ან იურიდიულ მდგომარეობაზე, რომელიც წარმოიშობა ხელშეკრულების შესრულების შედეგად მის შეწყვეტამდე, იმ პირობით, რომ ეს უფლებები და ვალდებულებები ან ასეთი მდგომარეობა შესაძლებელია შემდგომში შენარჩუნდეს მხოლოდ იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მათი შენარჩუნება თავისთავად არ ეწინააღმდეგება ზოგადი საერთაშორისო სამართლის ახალ იმპერატიულ ნორმას.

მუხლი 72. ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერების შედეგი

1. თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული ან მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდნენ, ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერება მისი დებულების ან წინამდებარე კონვენციის საფუძველზე:

a) ათავისუფლებს მხარეებს, რომელთა შორისაც ხელშეკრულების მოქმედება შეჩერებულია, ვალდებულებისაგან, შეასრულონ ხელშეკრულება მათ ორმხრივ ურთიერთობებში ხელშეკრულების შეჩერების პერიოდში;

b) სხვაგვარად არ ზემოქმედებს ხელშეკრულებით განსაზღვრულ მხარეთა სამართლებრივ ურთიერთობებზე.

2. შეჩერების პერიოდის განმავლობაში მხარეებმა თავი უნდა შეიკავონ მოქმედებისაგან, რომლებიც მიმართულია ხელშეკრულების მოქმედების განახლების ხელის შეშლისკენ.

ნაწილი VI. სხვა დებულებები

მუხლი 73. სახელმწიფოს სამართალმემკვიდრეობის,

სახელმწიფოს პასუხისმგებლობის და საომარ

მოქმედებათა დაწყების შემთხვევები

წინამდებარე კონვენციის დებულებები წინასწარ არ წყვეტენ არცერთ საკითხს, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას ხელშეკრულების მიმართ სახელმწიფოს სამართალმემკვიდრეობიდან გამომდინარე, სახელმწიფოს საერთაშორისო პასუხისმგებლობიდან ან სახელმწიფოთა შორის საომარ მოქმედებათა დაწყებიდან.

მუხლი 74. დიპლომატიური და საკონსულო

ურთიერთობები და ხელშეკრულებათა დადება

დიპლომატიური ან საკონსულო ურთიერთობების გაწყვეტა ან არარსებობა ორ ან მეტ სახელმწიფოს შორის ხელს არ უშლის ხელშეკრულების დადებას ამ ორ სახელმწიფოს შორის. ხელშეკრულების დადება თავისთავად არ ზემოქმედებს დიპლომატიურ ან საკონსულო ურთიერთობათა მდგომარეობაზე.

მუხლი 75. აგრესორ სახელმწიფოსთან დაკავშირებული შემთხვევა

წინამდებარე კონვენციის დებულებები ყოველგვარი წინასწარი გადაწყვეტის გარეშე არ ეხება ხელშეკრულებასთან დაკავშირებით არცერთ ვალდებულებას, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას აგრესორი სახელმწიფოს მიმართ იმ ღონისძიებათა გატარების შედეგად, რომლებიც განხორციელებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებით აგრესორ სახელმწიფოსთან მიმართებაში.

თავი VII. დეპოზიტარი, შეტყობინება, შესწორებები და რეგისტრაცია

მუხლი 76. ხელშეკრულების დეპოზიტარი

1. ხელშეკრულების დეპოზიტარის დანიშვნა შეიძლება მოლაპარაკებაში მონაწილე სახელმწიფოთა მიერ, ან თავად ხელშეკრულებით, ან რაიმე სხვა წესით. დეპოზიტარი შეიძლება იყოს ერთი ან მეტი სახელმწიფო, საერთაშორისო ორგანიზაცია ან ორგანიზაციის მთავარი აღმასრულებელი თანამდებობის პირი.

2. ხელშეკრულების დეპოზიტარის ფუნქციები საერთაშორისო ხასიათისაა და დეპოზიტარს ევალება იმოქმედოს მიუკერძოებლად მისი ფუნქციების შესრულების მიზნით. კერძოდ, ის ფაქტი, რომ ხელშეკრულება არ შესულა ძალაში ზოგიერთ მხარეს შორის ან ის რომ უთანხმოება წარმოიშვა სახელმწიფოსა და დეპოზიტარს შორის ამ უკანასკნელის მიერ მისი ფუნქციების შესრულებასთან დაკავშირებით, არ ზემოქმედებს ამ ვალდებულებაზე.

მუხლი 77. დეპოზიტარის ფუნქციები

1. თუკი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული ან ხელშეკრულების მხარე სახელმწიფოები სხვაგვარად არ შეთანხმდნენ, დეპოზიტარის ფუნქციები მოიცავს შემდეგს:

a) ხელშეკრულების ტექსტის ორიგინალის და დეპოზიტართან წარდგენილი ნებისმიერი უფლებამოსილების ტექსტის ორიგინალის შენახვა;

b) ტექსტის ორიგინალის დამოწმებული ასლების და ხელშეკრულების შემდგომი სხვა ტექსტების მომზადებას იმ დამატებით ენებზე, რომელიც შეიძლება გათვალისწინებული იყოს ხელშეკრულებით და მათ გადაცემას მხარეებისთვის და სახელმწიფოებისათვის, რომლებსაც უფლება აქვთ გახდნენ ხელშეკრულების მხარეები;

c) ხელშეკრულებაზე ნებისმიერი ხელმოწერის მიღებას და მასთან დაკავშირებული ნებისმიერი დოკუმენტის, შეტყობინების და კომუნიკაციების მიღებას და შენახვას;

d) იმის შემოწმება არის თუ არა ხელმოწერა ან ნებისმიერი დოკუმენტი, შეტყობინება ან ცნობა, რაც დაკავშირებულია ხელშეკრულებასთან, სრულ წესრიგში და შედგენილია შესაბამისი ფორმით, და აუცილებლობის შემთხვევაში ამ საკითხის შეტყობინება შესაბამისი სახელმწიფოსთვის, რომელსაც ეს საკითხი ეხება;

e) მხარეთა და ხელშეკრულების მხარედ გახდომის უფლების მქონე სახელმწიფოთა ინფორმირებას, იმ დოკუმენტების, შეტყობინებებისა და ცნობების შესახებ რომელსაც ხელშეკრულებას ეხება;

f) იმ სახელმწიფოების ინფორმირებას, რომლებსაც უფლება აქვთ გახდნენ ხელშეკრულების მხარე, იმის თაობაზე, თუ როდის იქნა მიღებული ან დეპონირებული ხელმოწერების, სარატიფიკაციო ან მიღების, დამტკიცების ან მიერთების სიგელების ის რაოდენობა, რაც საჭიროა ხელშეკრულების ძალაში შესასვლელად;

გ) ხელშეკრულებათა რეგისტრაცია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სამდივნოში;

h) წინამდებარე კონვენციის დებულებებით განსაზღვრული ფუნქციების შესრულება.

2. სახელმწიფოსა და დეპოზიტარს შორის ნებისმიერი უთანხმოების წარმოშობის შემთხვევაში, ამ უკანასკნელის მიერ მის ფუნქციათა განხორციელებასთან დაკავშირებით, დეპოზიტარს შეუძლია ეს საკითხი გახადოს სხვა ხელმომწერ და ხელშემკვრელ სახელმწიფოთა ყურადღების საგანი, ან საჭიროების შემთხვევაში დაინტერესებული საერთაშორისო ორგანიზაციის კომპეტენტურ ორგანომდე დაიყვანოს იგი.

მუხლი 78. შეტყობინებები და ცნობები

თუკი ხელშეკრულებით ან წინამდებარე კონვენციით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, შეტყობინება ან ცნობა, გაკეთებული ნებისმიერი სახელმწიფოს მიერ წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად:

a) თუკი არ არსებობს დეპოზიტარი, უშუალოდ გადაეცემა სახელმწიფოს, რომელსაც იგი ეხება, ანდა, თუკი არსებობს დეპოზიტარი – ამ უკანასკნელს;

b) ითვლება შესაბამისი სახელმწიფოს მიერ გაკეთებულად მხოლოდ იმ სახელმწიფოს მიერ მისი მიღების შემდეგ, რომელსაც იგი გაეგზავნა, ანდა შემთხვევიდან გამომდინარე, დეპოზიტარის მიერ მისი მიღების შემდეგ;

c) თუკი იგი ეგზავნება დეპოზიტარს, ითვლება იმ სახელმწიფოს მიერ მიღებულად, რომელსაც იგი ეხება, მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ეს უკანასკნელი ინფორმირებულ იქნა ამის შესახებ დეპოზიტარის მიერ 77-ე მუხლის 1 „c“ პუნქტის შესაბამისად.

მუხლი 79. შეცდომების გასწორება ხელშეკრულებათა

ტექსტებში ან დამოწმებულ ასლებში

1. თუკი ხელშეკრულების ტექსტის აუთენტურობის დადგენის შემდეგ მისი ხელმომწერი სახელმწიფოები და ხელშემკვრელი სახელმწიფოები შეთანხმდებიან, რომ იგი შეიცავს შეცდომას, მაშინ ეს შეცდომა, თუკი ისინი სხვა საშუალების გამოიყენებას არ გადაწყვეტენ, არ სწორდება:

a) ტექსტში შესაბამისი შესწორების შეტანით და ამ შესწორების პარაფირებით, სათანადოდ უფლებამოსილ წარმომადგენლთა მიერ;

b) დოკუმენტის შედგენით, რომელშიც გადმოცემულია შესწორება, რომლის შეტანაზეც შეთანხმდნენ, ან ასეთ დოკუმენტთა გაცვლით; ან

c) ხელშეკრულების მთლიანი შესწორებული ტექსტის შედგენა იმავე პროცედურით, რა პროცედურითაც შედგენილი იქნა ძირითადი ტექსტი.

2. თუკი საკითხი ეხება ხელშეკრულებას, რომელიც შესანახად გადაეცემა დეპოზიტარს, ეს უკანასკნელი ატყობინებს ხელშეკრულების ხელმომწერ და ხელშემკვრელ სახელმწიფოებს შეცდომის შესახებ, ასევე წინადადებას მისი გასწორების შესახებ და ადგენს დროის განსაზღვრულ პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც შეიძლება გამოთქმულ იქნას საწინააღმდეგო პოზიცია ამ წინადადების მიმართ, თუკი ამ პერიოდის გასვლამდე:

a) არ გამოთქმულა საწინააღმდეგო პოზიცია, დეპოზიტარს შეაქვს შესწორება ტექსტში და პარაფირებას უკეთებს ამ შესწორებას, ადგენს ოქმს ტექსტის შესწორების თაობაზე და უგზავნის მის ასლს ხელშეკრულების მხარეებს და იმ სახელმწიფოებს, რომლებსაც უფლება აქვთ გახდნენ ხელშეკრულების მხარეები;

b) გამოთქმულ იქნა საწინააღმდეგო აზრი, დეპოზიტარი აცნობებს ამ საწინააღმდეგო აზრს ხელშეკრულების ხელმომწერ და ხელშემკვრელ სახელმწიფოებს.

3. 1-ელ და მე-2 პუნქტებში ჩამოყალიბებული წესები, გამოიყენება ასევე იმ შემთხვევებში, როდესაც დადგინდა

ტექსტის აუთენტურობა ორ ან რამოდენიმე ენაზე და აღმოჩენილ იქნა შეუსაბამობა სხვადასხვა ტექსტთა შორის, რომელიც ხელშეკრულების ხელმომწერ და ხელშემკვრელ სახელმწიფოთა საერთო თანხმობით უნდა გასწორდეს.

4. შესწორებული ტექსტი ცვლის შეცდომის შემცველ ტექსტს, (*ab initio*) თუკი ხელშეკრულების ხელმომწერი სახელმწიფოები და ხელშემკვრელი სახელმწიფოები ამ საკითხს სხვაგვარად არ გადაწყვეტენ.

5. დარეგისტრირებული ხელშეკრულების ტექსტში შესწორების შეტანა ეცნობება გაეროს სამდივნოს.

6. თუკი შეცდომა აღმოჩენილ იქნება ხელშეკრულების დამოწმებულ ტექსტში, დეპოზიტარი ადგენს ოქმს, რომელიც შეიცავს შესწორებას და უგზავნის მის ასლს ხელშეკრულების ხელმომწერ სახელმწიფოებსა და ხელშემკვრელ სახელმწიფოებს.

მუხლი 80. ხელშეკრულების რეგისტრაცია და გამოქვეყნება

1. ხელშეკრულებები, მათი ძალაში შესვლის შემდეგ ეგზავნება გაეროს სამდივნოს რეგისტრაციისათვის ან, საჭიროების შემთხვევაში, საქმეში შესანახად და ჩამონათვალში შესატანად, და გამოსაქვეყნებლად.

2. დეპოზიტარის დანიშვნა მას ანიჭებს უფლებამოსილებას, განახორციელოს წინა პუნქტში მითითებული ქმედებები.

ნაწილი VIII. დასკვნითი დებულებები

მუხლი 81. ხელმოწერა

წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად გაეროს ყველა წევრი სახელმწიფოს ან მისი ერთ-ერთი სპეციალიზირებული დაწესებულების ან ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს წევრებისათვის, ან საერთაშორისო მართლმსაჯულების სასამართლოს სტატუტის მხარეთათვის, ასევე ნებისმიერი სხვა სახელმწიფოსთვის, რომელიც მოწვეულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მიერ, რათა გახდეს წინამდებარე კონვენციის მხარე შემდეგი წესის მიხედვით: 1969 წლის 30 ნოემბრამდე – ავსტრიის საგარეო საქმეთა ფედერალურ სამინისტროში, ამ თარიღის შემდგომ და 1970 წლის 30 აპრილამდე – ქ. ნიუ-იორკში გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ცენტრალურ ოფისში.

მუხლი 82. რატიფიკაცია

წინამდებარე კონვენცია ექვემდებარება რატიფიკაციას. სარატიფიკაციო სიგელები შესანახად გადაეცემა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

მუხლი 83. მიერთება

წინამდებარე კონვენციას შეიძლება მიუერთდეს ნებისმიერი სახელმწიფო, რომელიც მიეკუთვნება 81-ე მუხლში ჩამოთვლილ ამა თუ იმ კატეგორიას. მიერთების დოკუმენტი შესანახად გადაეცემა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

მუხლი 84. ძალაში შესვლა

1. წინამდებარე კონვენცია ძალაში შედის 30-ე დღეს, იმ თარიღიდან, როდესაც ჩაბარებული იქნება 35-ე სარატიფიკაციო ან მიერთების სიგელი.

2. ყოველი სახელმწიფოსათვის, რომელმაც განახორციელა კონვენციის რეატიფიკაცია ან მიუერთდა მას, 35-ე სარატიფიკაციო ან მიერთების სიგელის ჩაბარების შემდეგ, კონვენცია შედის ძალაში მის მიერ სარატიფიკაციო ან მიერთების სიგელის ჩაბარებიდან 30-ე დღეს.

მუხლი 85. ტექსტის აუთენტურობა

წინამდებარე კონვენციის დედანი, რომლის ინგლისური, ესპანური, ჩინური, რუსული და ფრანგული ტექსტები თანაბრად აუთენტურია, შესანახად გადაეცემა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

რის დასტურადაც, ქვემოთ ხელმომწერმა, მთავრობის მიერ სათანადოდ უფლებამოსილმა წარმომადგენლებმა, ხელი მოაწერეს წინამდებარე კონვენციას.

შესრულებულია ქ. ვენაში, 1969 წლის 23 მაისს.

დანართი

1. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი ადგენს და აწარმოებს მომრიგებელ შუამავალთა სიას კვალიფიციურ იურისტთა რიცხვებიდან. ამ მიზნით, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ყველა წევრ სახელმწიფოს ან წინამდებარე კონვენციის მხარეს ეძლევათ წინადადება, დანიშნონ ორი მომრიგებელი შუამავალი, და ამრიგად, დანიშნულ პირთა სახელები ქმნიან მითითებულ სიას. მომრიგებელი შუამავლები – შემთხვევით წარმოქმნილი ვაკანსიების შესავსებად დანიშნულ შუამავალთა ჩათვლით, – ინიშნებიან ხუთი წლის ვადით, და ეს ვადა შეიძლება განახლდეს. მომრიგებელი შუამავალი, დანიშვნის ვადის ამოწურვის შემდგომ, განაგრძობს ნებისმიერი იმ ფუნქციის შესრულებას, რომელთა განსახორციელებლადაც იგი არჩეულ იქნა შემდგომი პუნქტის დებულებათა თანახმად.

2. როდესაც გენერალურ მდივანს გაეგზავნება თხოვნა 66-ე მუხლის შესაბამისად, იგი დავას განსახილველად გადასცემს მომრიგებელ კომისიას, რომელიც იქმნება შემდეგნაირად.

სახელმწიფო ან სახელმწიფოები, რომლებიც წარმოადგენენ დავის მხარეებს, ნიშნავენ:

a) ერთ მომრიგებელ შუამავალს, რომელიც არის ამ სახელმწიფოს ან ერთ-ერთი ამ სახელმწიფოს მოქალაქე, 1-ლ პუნქტში ხსენებულ სიაში მითითებულ პირთა ან სხვა პირთა რიცხვებიდან; და

b) ერთ მომრიგებელ შუამავალს, რომელიც არ არის ამ სახელმწიფოს ან ერთ-ერთი ამ სახელმწიფოს მოქალაქე, ხსენებულ სიაში მითითებულ პირთა რიცხვებიდან.

სახელმწიფო ან სახელმწიფოები, რომლებიც წარმოადგენს ან წარმოადგენენ დავის მეორე მხარეს, ამგვარადვე ნიშნავენ ორ მომრიგებელ შუამავალს. მხარეთა მიერ არჩეული ოთხი მომრიგებელი შუამავალი დანიშნულ უნდა იქნეს სამოცი დღის ვადაში იმ თარიღიდან, როცა გენერალური მდივანი მიიღებს შესაბამის თხოვნას.

ეს ოთხი მომრიგებელი შუამავალი, უკანასკნელი მათგანის დანიშნიდან სამოცი დღის ვადაში, ნიშნავს მეხუთე შუამავალს სიაში ჩართულ პირთა რიცხვიდან, რომელიც იქნება თავმჯდომარე.

თუ თავმჯდომარე ან რომელიმე სხვა მომრიგებელი შუამავალი არ დაინიშნა მათ დასანიშნად ზემოთ

გათვალისწინებულ ვადებში, ისინი ინიშნებიან გენერალური მდივნის მიერ შესაბამისი ვადის ამოწურვიდან სამოცი დღის ვადაში. თავმჯდომარის დანიშვნა გენერალური მდივნის მიერ შეიძლება მოხდეს ან სიაში ჩართულ პირთა რიცხვიდან, ან საერთაშორისო სამართლის კომისიის წევრთა რიცხვიდან. ნებისმიერი ის ვადა, რომლის განმავლობაშიც უნდა მოხდეს დანიშვნები, შეიძლება გაგრძელებულ იქნას დავის მონაწილე მხარეთა შეთანხმებით.

ნებისმიერი ვაკანსია უნდა შეივსოს იმავე საშუალებით, რომელიც განხორციელებულ იქნა პირველადი დანიშვნისთვის.

3. მომრიგებელი კომისია თვითონ ადგენს საკუთარ პროცედურას. კომისიას შეუძლია, დავის მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების ნებისმიერ მხარეს შესთავაზოს საკუთარი მოსაზრება ზეპირად ან წერილობით. კომისია იღებს გადაწყვეტილებებს და აკეთებს რეკომენდაციებს თავისი წევრების ხმათა უმრავლესობით.

4. კომისიას შეუძლია დავის მონაწილე მხარეთა ყურადღება გაამახვილოს ნებისმიერ ზომაზე, რომელთაც შეიძლება გააიოლონ დავის მშვიდობიანი გადაწყვეტა.

5. კომისია უსმენს მხარეებს, განიხილავს პრეტენზიებსა და წინააღმდეგობებს და მხარეთა მიერ განსახილველად წარადგენს წინადადებებს, რომელიც მიმართულია დავის მშვიდობიანი გადაწყვეტის მიღწევისაკენ.

6. კომისიამ საკუთარი მოხსენება უნდა წარადგინოს მისი შექმნის თარიღიდან თორმეტი თვის განმავლობაში. ეს მოხსენება გადაეგზავნება გენერალურ მდივანს და გადაეცემა დავის მონაწილე მხარეებს. კომისიის მოხსენება, ფაქტისა და სამართლის საკითხებზე მათში დაცული დასკვნების ჩათვლით, არ არის სავალდებულო მხარეებისთვის და წარმოადგენს მხოლოდ რეკომენდაციას, შემოთავაზებულს მხარეთა მიერ განსახილველად დავის მშვიდობიანი გადაწყვეტის გაიოლების მიზნით.

7. გენერალური მდივანი კომისიას გაუწევს დახმარებას და მიაწვდის მომსახურების საშუალებებს, რომლებიც მას შეიძლება დასჭირდეს. კომისიის ხარჯებს ფარავს გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია.

